

מסורת הש"ס

(א) [בס"פ: שמש]. (ב) [בש"ס: פירוש]... (ג) [בש"ס: פירוש]... (ד) [בש"ס: פירוש]...

גיוון הש"ס

גמ' ר' יואל היה פירוש לרבי... (א) גמ' מה עשה ר' יהודה: (ב) שם היה עומד מלמדים סמיכה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מה עשה ר' יהודה: (ב) שם היה עומד מלמדים סמיכה:

מוסף רש"י

הוא קבל רש"י. הו עניו ותמיה. קבל לשון אפל... (א) סמכו... (ב) סמכו... (ג) סמכו... (ד) סמכו...

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

בטלו דיני קנסות. דכיון דליכא סמיכה בטלו: זין שטי עיירוס גדולות. ולא בתוך העיר שאל יתריבו את העיר: לונביאות. חנינות: ולא קבלו. לפי שעדיין היה צורך: אילימא דלא דיינין דיני קנסות בחוזה לארץ. והכי קאמר אין סמיכה מועלת בחוזה לארץ ואפילו סמכוהו בארץ: פשיטא סומכין בחוזה לארץ ונסמכין בארץ. אם בני צבל נותנין רשות לאחד שבא"י לדון קנסות: הא אמרין דלא דאין סמיכה כחוסה לארץ וכיון דלא הוא גבן הכא לא נלניו לנסמכיה כל שכן היכא דלימיה גבן: סומכין בארץ ונסמכין בחוזה לארץ מאי. אם הסומך עומד בארץ והנסמך עומד בצבל ולימיה גבי סומך מי מהני כאילו אחיה גביה בשעת סמיכה ומאי למידן בחוזה לארץ כדתנן סנהדרין נוהגין בחוזה לארץ או דילמא כיון דלימיה גבייהו בשעת סמיכה לא מהניא ליה: (א) לא הוא מסמייע מילתא. כשהיו אללו לא היה מוצא שני שטרפו עמו לסומכו ואין תלתא בעינן: משקיד. ממוז ומנפפה לסומכו. כמו (רימ"ה) כי שוקד אני: מנין שאין נסמכין לזיס עלי. שאין זוכין להיות נסמכין: זקן ממש. זה צימם: הכפיז כל מריבי צינך ימותו אנשים. כשבאין לכלל אנשים זן שמנה עשרה שנה למה לי למיהדר ומכתביה: אלא סמיכה. שאפילו תמיים הבאים לכלל זקנה כגון על ידי תורה וגמילות חסדים כדאמרין צבאש השנה (דף י"ח). צבאש ומנחה אינו מתכפר אצל מתכפר הוא צמרה וצגמילות חסדים מכל מקום לא תורה תורת זקנה עליהם להיות ראויים לנסהדרין: הו קבל אפלי: וקייס. ותמיה. כלומר הרחק מן הרצנות שמקצרת את פעליה. אפילה מתרגם קבלה (שמות י'): כחל. לעיניס: שרק. פניס: פירכות. לשער. שיר הוא כללה נהא שמעלת חן צבל קישוט: כל מן דין. כל כמו אלו ויכאל צנה: הו סומכין לנו שראויים הם לסמיכה: סמיסין. לשון הפכניס כמו סרס את המקרא מסופו לראשו (צ"ב דף קט"ז). שמהפכין את טעמי תורה: סמיסין. לשון סמרטוט כלומר שאין נותניס טעם הגון לדבריהם: חמיסין. חמסין שמועין מלומר טעמי תורה: עורמיסין. לא אחתפרש: רבה דעמיה. נשא בעמיו: מדרבנא. מנהיג. על שם שהיה פרנס וקרוב למלכות: צונינא דנהורא. על שם שהיה גדול צנוי כדאמרין צהשוכר את הפועלים (צ"מ ד' פד'): שופריה דר' אבהו מעין שופריה (ד' יוחנן): צריך מטיין. צרוך צוואך: מיוחדיס ששופטין. שיהו מוקני סנהדרין גדולה: מה להנן מיוחדין שבערה כדפרישית לעיל (דף י"ג): ליגמרה לכוה מילתא. ואפילו מניינא דחמשה מהתם תיפוק דהא תניא לעיל (שם) וסמכו שנים זקני שנים: אלא לעולם לא גמר גזירה שוה ושופטין למיוחדין אינטרין ומניינא מרצויה דוי"ו: ה"ג אלא וי"ו ושופטין למניינא ורבי שמעון וי"ו לא דריש: בעלי

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

ועריפת עגלה בג'. עריפה לאו דוקא דמדידה הוא דהויא צג' כדמנן צפ' עגלה ערופה (סוטה דף מד':) ג' מצ"ד הגדול שצירושלים היו יואאין וכו' והדר קמני נפטרו זקני ירושלים והלכו זקני אותה העיר ומציאין עגלה ערופה והתם לא קמני ג' וקראי נמי דמיימי צגמרה צמדידה כתיבי: סיבול' זקני השוק. כאן מוכח דזקני משמע הדיעות וכן לקמן גבי עריפה אמרינן אי כתב זקני ה"א זקני השוק וכן צריש מלות מליטה ערופה (סוטה דף מד':) תנן נמלא סמוך לעיר שאין צה צ"ד לא היו מודדין ומפרש צגמרה דוקני העיר צעינן וליכא וי"ל דוקני העיר שאני דמשמע המיוחדים שצעיר כדדרישין הכל העדה המריס שצעה: לא שרק ולא פירכום. משמע דמרי מילי נינהו וללא כפי הקונטרס (פ' צ"ב) דכמוצות שפירש דפוקסת היינו מעצרת שרק על פניה והתם מוכח דפוקסת היינו פירכום ואין להאריך: ורבי שמעון לא דריש וי"ו. וכן צפ' קמא דסוטה (דף י"ג) גבי וטהורה דקאמר ר"ש אין זכות מולה צמיס המריס וכן צשליה התכלת (מנחות דף נ"א): גבי ומחלימה ותימה דצריש מרובה (צ"ק דף סה'): דריש ר"ש וי"ו ואת אשמו וצפרק (ו' על אלו מוקינן) האסורים (בכורות כ"ז) גבי ומן האלאן לרבות הנוגע לקדשן צריש פ' ע' דת מיתות (לקמן דף נ"א): דריש ר"ש זכ וצת אני דוכס ורבי שמעון קאלי התם) כותמיה וכן קשה מרבי יהודה דדריש הכל וי"ו וצפרק אלו מליאות (צ"מ דף כ"ז). גבי ומלאתה דתמרה (דף צ"ג): גבי ואס המרי ימיר אמרינן ור' יהודה וי"ו לא דריש וכן צשליה טרף צבלפי (יומא ד' מה). גבי ומחלינן דר' אבהו ר"ש שכן בר אבא דלא היה גבייהו דלסימכוהו ש"מ אין לסימכוהו בחוזה לארץ. רב תננה ורב הושעיה מדביח עלי קאתו לפיכך לא אסתמיכו דכותב לא יהיה זקן בביתך. ואין זקן אלא סמוך שבישה של ארץ ושראי דהא רבה ואבי מדיבת עלי קאתי והו רישי מחבתא בבבל (ואינו נקרא זקן סמוך אלא שבישה של ארץ ישראל) איך אלעור לעולם הו קבל וקייס ואין אדם עולה לגדולה אלא אם כן מחלינן לו על כל עונותיו: וירושלמי תני סמיכות בג' תמן קרו למיניהו סמיכותא. א"ר בא בראשונה היה כל אחד ממנה למיורין כגון ר' יוחנן בן זכאי מינה לר' אלעזר ור' יהושע ור' יהושע לר' עקיבא ור' עקיבא לר' מאיר ולר' שמאי וכו'. וזו חזקתו של רבי יהו"ב ד"ד ממנין אלא מדעת הנשיא ושל איה הנשיא ממנה אלא מדעת ר' עיריפת העגלה בג'. ת"ר וכו' ויצאו שנים כר פשוטה היא. ואסיקנא כדנתיא ויצאו הם ולא

עין משפט בר מצוה

קמו א מיי פ"ד מהל' סנהדרין הל' ב': קיי ב ג מיי שם הל' ו': קיי ד ה מיי פ"ה מהל' סנהדרין הל' ה מיי פ"ט מהל' רחמ"ה הל' א סמג עשן מל: קיי ו ז מיי פ"ט מהל' רחמ"ה הלכה א:

תורה אור השלם

1. והבית צר מעון בכל אשר יטיב את ישראל ולא יזיח זקן בביתך כל ימי ימיך: שמאל א ב לב וכל מריבות ביתך ימורו אנשים: שמאל א ב לב 3. ויצאו זקניך ושפטיך ומדדו אלו העברים אשר סביבת הקהל:

4. ויטמכו זקני העדה את ריבם: על ראש הפר לפניו ויחששו את הפר לפניו: ויקרא ד טו

רבינו הגאון

יהודה בן בבא סמך ה' זקני ר' מאיר ור' יהודה ור' יוסי ור' שמעון ור' אלעזר בן שמעון ורב אוהי מוסף אף רבי תמיה ושני ר' יהודה אחריני הו בהדיה והאי דלא חשיב להו משום כבודו דר' יהודה בן בבא: א"ר יודן בן לוי אין סמיכה בביתו היא דלא דייני דהיינו קנסות בחוזה לארץ והתנן סנהדרין נוהגת בארץ בחוזה לארץ אלא כשתן סנהדרין בחוזה לארץ לא סמכי אפי' בארץ ומביעי לן סנהדרין בארץ והנסמכין בחוזה לארץ סומכין או לא סומכין ת"ש דהני ר' יוחנן יהוי קא מרעין לו על כל עונותיו: וירושלמי תני סמיכות בג' תמן קרו למיניהו סמיכותא. א"ר בא בראשונה היה כל אחד ממנה למיורין כגון ר' יוחנן בן זכאי מינה לר' אלעזר ור' יהושע ור' יהושע לר' עקיבא ור' עקיבא לר' מאיר ולר' שמאי וכו'. וזו חזקתו של רבי יהו"ב ד"ד ממנין אלא מדעת הנשיא ושל איה הנשיא ממנה אלא מדעת ר' עיריפת העגלה בג'. ת"ר וכו' ויצאו שנים כר פשוטה היא. ואסיקנא כדנתיא ויצאו הם ולא

הושעיא הוה קא משתקיד רבי יוחנן למיסמכינהו לא הוה מסתייעא מילתא הוה קא מצטער טובא אמרו ליה לא נצטער מר דאנן מדביח עלי קאתינן דא"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן מניין שאין נסמכין לבית עלי שנאמר ולא יהיה זקן בביתך כל הימים מאי זקן אילימא זקן ממש והכתיב: כל מריבות ביתך ימותו אנשים אלא סמיכה הוה דא"ר אלעזר א"ר אבהו ר"ש שכן בר אבא דלא היה גבייהו דלסימכוהו ש"מ אין לסימכוהו בחוזה לארץ. רב תננה ורב הושעיה מדביח עלי קאתו לפיכך לא אסתמיכו דכותב לא יהיה זקן בביתך. ואין זקן אלא סמוך שבישה של ארץ ושראי דהא רבה ואבי מדיבת עלי קאתי והו רישי מחבתא בבבל (ואינו נקרא זקן סמוך אלא שבישה של ארץ ישראל) איך אלעור לעולם הו קבל וקייס ואין אדם עולה לגדולה אלא אם כן מחלינן לו על כל עונותיו: וירושלמי תני סמיכות בג' תמן קרו למיניהו סמיכותא. א"ר בא בראשונה היה כל אחד ממנה למיורין כגון ר' יוחנן בן זכאי מינה לר' אלעזר ור' יהושע ור' יהושע לר' עקיבא ור' עקיבא לר' מאיר ולר' שמאי וכו'. וזו חזקתו של רבי יהו"ב ד"ד ממנין אלא מדעת הנשיא ושל איה הנשיא ממנה אלא מדעת ר' עיריפת העגלה בג'. ת"ר וכו' ויצאו שנים כר פשוטה היא. ואסיקנא כדנתיא ויצאו הם ולא